

---

## Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2012:12

### Romerna en del av Sverige och Svenska kyrkan

---

#### Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2012:60 om romerna, en del av Sverige och Svenska kyrkan. I motionen föreslås att kyrkomötet ger kyrkostyrelsen i uppdrag att på lämpligt sätt tydliggöra och sprida kunskap om romernas situation. Utskottet finner att det arbete som kyrkostyrelsen redan har påbörjat tillgodoser de förslag som finns i motionen och föreslår därför att den avslås.

#### Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:60.

#### Motionens förslag

##### **Motion 2012:60 av Marianne Kronbäck, Romerna en del av Sverige och Svenska kyrkan**

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att på lämpligt sätt tydliggöra och sprida kunskap om romernas situation.

#### Bakgrund

Romerna är sedan december 1999 erkända som nationell minoritet i Sverige i enlighet med Europarådets konventioner rörande nationella minoriteter. Det innebär bland annat att romani chib har särskild ställning som ett nationellt minoritetsspråk. Det innebär också att det allmänna har ett särskilt ansvar för att främja romernas språk och kultur. Kunskapen om de nationella minoriteterna är fortfarande begränsad, trots att dessa grupper har lagstadgade rättigheter som ska säkerställa gruppernas rätt till det egna språket och den egna kulturen. Många romer är marginaliserade i samhället och deras lagstadgade rättigheter respekteras inte fullt ut. En del av dem upplever negativt bemötande och diskriminering.

I Kyrkolivsutskottets betänkande *Romerna och Svenska kyrkan* (KI 2007:3) med anledning av en motion med likalydande rubrik, finns en redovisning av den nationella nivåns arbete i fråga om romer fram till år 2007. Främst kan nämnas det arbete som ledde fram till gudstjänsten med romerna vid Svenska kyrkans riksmöte år 2000 och dess senare uppföljning.

I uppföljningsrapporten från december 2005 redovisades även församlingars arbete med romer. I rapporten föreslogs insatser inom tre områden: kompetensutveckling, arbete mot diskriminering av romer och gudstjänst på romani chib. Kyrkolivsutskottet uttalade i sina överväganden att utskottet förutsatte att kyrkostyrelsen skulle fortsätta att inspirera stift och församlingar att arbeta med och för romer liksom att utveckla arbetet enligt förslagen i rapporten. Utskottet föreslog dock att förslagen i motionen skulle avslås och motiverade det med att ett mång-

sidigt arbete redan pågick inom Svenska kyrkan. Kyrkomötet beslutade enligt utskottets förslag.

I oktober 2010 gjorde kyrkomötet ett uttalande med anledning av romernas situation. Där sägs bland annat att Svenska kyrkan på alla nivåer har, oavsett romers trostillhörighet, ett ansvar för att medverka till att romers människovärde upprätthålls och att deras rättigheter tillgodoses. Församlingarna uppmanades att stärka sitt engagemang och att vidareutveckla romers deltagande i gudstjänster och församlingsliv.

Kyrkostyrelsen beslutade den 14 juni 2012 att genomföra en satsning under åren 2013–2015 för att stödja det flerspråkiga arbetet i stift och församlingar. Kyrkokansliet fick i uppdrag att utarbeta en åtgärdsplan för det flerspråkiga arbetet i Svenska kyrkan. I detta bör ingå bland annat att erbjuda stiftens insatser och mötesplatser som främjar arbetet på andra språk och utvecklar kunskapen om nationella minoriteter. Vidare bör det genomföras insatser som synliggör det flerspråkiga arbetet och som ökar språkliga minoriteters delaktighet och inflytande i Svenska kyrkan. Kansliet bör också kartlägga och precisera behovet av insatser för att öka inkluderingen av romer.

Arbetet med att, i fördjupad dialog med stiftens, kartlägga och precisera behovet av insatser till stöd för stiftens och församlingarnas arbete med romska frågor har påbörjats i augusti 2012. I kartläggningen ingår att föra dialog med romska företrädare om det fortsatta arbetet. Kartläggningen bedöms vara slutförd i januari 2013. De insatser som planeras under 2013–2015 inom ramen för den av kyrkostyrelsen beslutade satsningen bedöms innefatta även kunskapshöjande insatser.

## Utskottets överväganden

**Utskottets förslag:** Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2012:60.

Utskottet delar motionärens uppfattning att romer är en marginaliserad och diskriminerad grupp i det svenska samhället. Utskottet menar dock att det redan görs en hel del med och för romer inom Svenska kyrkan, både i församlingar och på den nationella nivån. Den satsning som kyrkostyrelsen har initierat inom det flerspråkiga arbetet där inkluderingen av romer särskilt tas upp, är viktig och glädjande. Utskottet ser med stort intresse fram emot resultatet av den påbörjade kartläggningen, som gäller behovet av insatser till stöd för stiftens och församlingarnas arbete med romska frågor. Kartläggningen ska vara slutförd om några månader.

Kyrkostyrelsens åtgärdsplan tillgodoser enligt utskottets bedömning även de förslag som finns i motionen. Därför föreslås att kyrkomötet avslår motionen.

Uppsala den 27 september 2012

På Kyrkolivsutskottets vägnar

*Carina Etander Rimborg, ordförande*

*Leena Björstedt, sekreterare*

**Beslutande:** Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Hans G Erikson, Helena Nordvall, Ann-Sofie Persson, Anders

Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

KI 2012:12

*Övriga närvarande vid beslutstillfället:* Mary Österström, Marie Nielsén, Christer Björk, Elisabeth Rydström, Kerstin Bodell, Bo Lindell, Monica Karlsson, Anna Ekström, Stig Domargård, Berth Löndahl, Maja Bengtsson och Kekke Paulsson.

Biskoparna Antje Jackelén och Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.